

Sygn. Akt XVII AmE 310/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2020 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska**

Protokolant: Magdalena Żabińska

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2020 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **Spółdzielni (...) w K. z siedzibą w K.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania Spółdzielni (...) w K. z siedzibą w K. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 27 czerwca 2018 roku, Nr (...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od Spółdzielni (...) w K. z siedzibą w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 310/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 27 czerwca 2018 roku, numer (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 1 ld ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755 z późn. zm.), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.) w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 16 maja 2017 r. na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia Spółdzielni (...) w K. kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r., orzekł, co następuje:

1. Spółdzielnia (...) w K. w dniach 10-12 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w K. ul. (...), naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy,

2. za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzył Spółdzielni (...) w K. karę pieniężną w kwocie 21.614 zł (słownie: dwadzieścia jeden tysięcy sześćset czternaście złotych).

Od wyżej wymienionej decyzji powód Spółdzielnia (...) w K. z siedzibą w K. złożył odwołanie. Zaskarżył decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

- 1 stosowanie wykładni powołanych w decyzji przepisów prawnych w sposób niezgodny z treścią i nieobiektywny,
- 2 pominięcie istotnych ustaleń stanu faktycznego, skutkiem czego przyjęcie jako dowodów w sprawie zdarzeń faktycznie spornych bądź nieudokumentowanych,
- 3 brak podstawy prawnej do zastosowania kary wobec powoda za przekroczenie ustalonego poziomu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w dniu 10 sierpnia 2015 roku,
- 4 nieuwzględnienie ustawowych przesłanek uzasadniających zastosowanie i wysokość wymiaru kary pieniężnej.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości.

W odwołaniu powód podniósł, że pozwany nie udokumentował daty doręczenia planu ograniczeń oraz zarzucił brak możliwości negocjowania planu. Podkreślił, że plan ograniczeń nie jest ofertą do negocjacji dla odbiorcy lecz jednostronną decyzją (bezwzględnym zaleceniem) Operatora Systemu Przesyłowego, zatem twierdzenia pozwanego o możliwości zmiany planu na etapie planowania są bezzasadne. Świadczą natomiast o tym, że plan ograniczeń sporządzany był bez analizy rodzaju działalności gospodarczej powoda i możliwych zagrożeń. Zgłosił ponadto zarzut o braku kompetencji pozwanego do jednakowej kwalifikacji stanów z dnia 10 sierpnia 2015 roku oraz 11 i 12 sierpnia 2015 roku, a tym samym orzeczenia o karach na jednakowych zasadach. Według powoda należy zwrócić również uwagę na fakt, że przy procedowaniu ograniczeń dnia 10 sierpnia 2015 roku informacje do odbiorców końcowych nie mogły dotrzeć w terminie (ograniczenie wprowadzono o godz. 14,00, lecz obowiązujące od 4 godzin wcześniej) i przy braku dowodów na przekazanie informacji bezpośrednio telefonicznie lub drogą radiową stanowi o błędach OSP i bezzasadności wymagań i sankcji wobec odbiorców końcowych. W powołane zaniechania proceduralne należy włączyć również niewykazanie przez pozwanego daty doręczenia powodowi przez (...) pisma z dnia 15 lipca 2014 roku i błędne wyprowadzenie wniosku, że odbiorca był w odpowiednim czasie powiadomiony o ograniczeniach. Powód zakwestionował również wysokość kary, z uwagi na podwojenie stawki 1500,00 zł i automatyczne odniesienie jej do przekroczenia. Zdaniem powoda pozwany naruszył przesłanki z art. 56 ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne. W ocenie powoda pozwany nie poddał analizie stopnia zawinienia ograniczając się do przypisania powodowi znacznego stopnia szkodliwości czynu nie określając konkretnie na czym on polegał. Powód wskazał, że pozwany nie uzasadnił, dlaczego wobec odbiorcy „który podjął działanie zmierzające do jak najszybszego dostosowania się do wprowadzonych ograniczeń” zastosował karę w maksymalnej wysokości.

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie wniósł o:

1. oddalenie odwołania,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w treści decyzji. Wskazał ponadto, iż wywody powoda nie znajdują uzasadnienia w przepisach z art. 11, 11c i 11 d ustawy – Prawo energetyczne. Z analizy tych przepisów nie wynika bowiem, iż wyłączną podstawą prawną wprowadzenia przez operatora ograniczeń i poborze energii elektrycznej ustawodawca zawarł w art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy. Zachowanie powoda polegające na niestosowaniu się w dniach 10-11 sierpnia 2015 roku do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, o których mowa w art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne, zostało objęte sankcją poprzez odesłanie w przepisie karnym z art. 56 ust. 1 pkt

za do art. 11, 11c ust. 3 i 11 d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, bowiem w istocie to przepis art. 11 d ust. 3 stanowi materialnoprawną podstawę do wprowadzenia powyższych ograniczeń, zaś operator systemu przesyłowego wprowadzając z dniem 10 sierpnia 2015 roku ograniczenia w dostarczeniu i poborze mocy odwoływał się art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy – prawo energetyczne określając na tej podstawie okres i zakres terytorialny wprowadzanych ograniczeń. Powód natomiast dopuścił się zaniedbań już na etapie podpisywania umowy. Powinien był dołożyć należytej staranności i zweryfikować zawarte w niej dane. Brak uwzględnienia w planie ograniczeń takiej wysokości poboru mocy elektrycznej, która zapewniałaby ciągłość działania urządzeń niezbędnych dla funkcjonowania odbiorcy obciąża wyłącznie powoda. Powód nie przedstawił żadnych dowodów mających świadczyć, że przed wprowadzeniem ograniczeń w okresie 10-31 sierpnia 2015 roku zgłaszał zastrzeżenia co do wielkości mocy bezpiecznej wynikającej z kompleksowej i aneksów oraz wielkości 20 stopnia zasilania określonego w planie. Dopiero w efekcie wprowadzonych ograniczeń, aneksem z dnia 17 listopada 2015 roku wprowadzono moc bezpieczną w wysokości 500 kW. Pozwany podtrzymał również stanowisko co do wysokości wymierzonej kary pieniężnej.

W toku rozprawy strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. w dniu 10 sierpnia 2015 roku wydały komunikat, iż w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Jednocześnie, w dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister (...)) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy - Prawo energetyczne, tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. Rada Ministrów w dniu 11 sierpnia 2015 r. wydała Rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. (okoliczności bezsporne)

(...) w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r. dostarczało Odbiorcy: Spółdzielnia (...) w K. z siedzibą w K. energię elektryczną w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego przy ul. (...) w K. – na podstawie umowy kompleksowej dostarczania energii elektrycznej nr (...) z dnia 1 listopada 2010 r. Zgodnie z § 4 ust 6 ww. umowy Odbiorca zobowiązany był do ograniczenia poboru mocy w przypadku wprowadzenia ograniczeń na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów. (k. 10-19 akt adm.)

Na wezwanie Prezesa URE (...) S.A. (dalej: (...)), do której sieci Spółdzielnia (...) w K. (dalej: „Odbiorca”) jest przyłączony, pismem z dnia 10 maja 2016 r., przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w K., ul. (...) (dalej „obiekt Odbiorcy”). Z informacji przedstawionych Prezesowi URE przez (...), wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynika, że Odbiorca w dniach 10-11 sierpnia 2015 r. przekroczył obowiązujące go -zgodnie z Planem wprowadzania ograniczeń

w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej - wartości poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania w następujący sposób:

1. 10 sierpnia 2015 r. łącznie 4,3763000 (MW w godzinie);

2. 11 sierpnia 2015 r. łącznie 2,1424000 (MW w godzinie);

3. 12 sierpnia 2015 r. łącznie 0,6862000 (MW w godzinie);

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu Odbiorca przekroczył 7,2049000MW w godzinie. (k 6-7 akt adm.)

Mając na względzie powyższe, pismem z dnia 16 maja 2017 r. Prezes URE zawiadomił Odbiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się przez Odbiorcę do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. W szczególności Odbiorca został wezwany do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji otrzymanych przez Prezesa URE od (...) wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. (k. 1-2 akt adm.)

Pismem z dnia 31 maja 2017 r. r. Odbiorca przedstawił Prezesowi URE swoje stanowisko w sprawie wskazując m.in., że otrzymał wyłącznie jednostronnie sporządzone plany ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Spółdzielnia wskazała, że jest właścicielem nieruchomości zabudowanych w K. przy ul. (...), prowadzi działalność gospodarczą poprzez wynajmowanie lokali użytkowych, głównie magazynowych i biurowych. Na podstawie umów najmu z 24 przedsiębiorcami zobowiązana jest do dostarczania energii elektrycznej w tymi dla dużych odbiorców, których działalność opiera się na urządzeniach (chłodnie, dojrzewalnie, produkcja, przetwarzanie z udziałem maszyn zasilanych energią elektryczną) o wymaganych parametrach i ilościach. Ograniczenie mogłoby spowodować w szczególności niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska (np. wyciek amoniaku, skażenie środowiska, zagrożenie życia) oraz straty materialne u najemców przeniesione na Spółdzielnię poprzez roszczenia o odszkodowanie. Odbiorca wniósł o uznanie, że niedostosowanie się odbiorcy do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej spowodowane było uzasadnionymi powodami i o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. (k. 8-9 akt adm.)

Po uprzednim wzywaniu Odbiorcy oraz (...) do nadesłania dodatkowych informacji i dokumentów zmierzających do wyjaśnienia sprawy a w szczególności do weryfikacji przedstawionych Prezesowi URE przez (...) danych dotyczących stopnia niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych ograniczeń, oraz o ustosunkowanie się (...) do twierdzeń odbiorcy, pismem z dnia 17 kwietnia 2018 r. zawiadomiono Odbiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w niniejszej sprawie i poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego pisma z jednoczesnym pouczeniem, że niezapoznanie się w powyższym terminie z aktami sprawy zostanie uznane za rezygnację z możliwości wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonego materiału dowodowego. Odbiorca skorzystał z powyższego uprawnienia w dniu 26 kwietnia 2018 roku. W piśmie z dnia 16 maja 2018 roku odbiorca ponowił wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, gdyż ograniczenie poboru mocy umownej w sierpniu 2015 roku zostało ustalone w granicach zaniżonych w stosunku do uzasadnionych potrzeb odbiorcy. (k. 32, 34, 37, 41, 43, 44, 48, 49, 50, 52, 54, 55-57 akt adm.)

Odbiorca w 2017 roku osiągnął przychód (...) zł. (k. 50 akt adm.)

W dniu 27 czerwca 2018 roku Prezes URE wydał decyzję Nr (...). (k. 94-102 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne w przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. Zgodnie natomiast z ust. 6 Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców; zaś zgodnie z ust. 7, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

Dalej wskazać należy, iż zgodnie z art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Z treści powyższego przepisu wynika, iż w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii do kompetencji OSP na mocy tej ustawy należało wprowadzenie ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii, na okres nie dłuższy niż 72 godziny. W dalszej kolejności ustawodawca przewidział, w treści art. 11d ust. 3 tej ustawy, iż w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Z przepisu tego wynika, że ustawodawca przyznał uprawnienie OSP do zastosowania środka w postaci wprowadzenia ograniczeń, jednak ograniczył swobodę w określeniu jego zakresu. Powyższe niewątpliwie skorelowane zostało z zasadą proporcjonalności, którą powinien kierować się OSP przy wprowadzaniu ograniczeń, z uwagi na możliwy skutek w postaci ograniczenia swobody działalności gospodarczej. Należy wskazać przy tym, iż art. 11 c jak również art. 11 d ustawy – Prawo energetyczne jest wynikiem implementacji postanowień dyrektywy 2005/89 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. dotyczącej działań na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych. Przyczyną powołania powyższych przepisów jest zatem dalsze doprecyzowanie działań jakie powinien podjąć OSP w związku z zaistnieniem (powstaniem i występowaniem) zagrożenia bezpieczeństwa dostawy energii Elektrycznej, jednym z nich jest wprowadzenie przedmiotowych ograniczeń, do których powód powinien był się zastosować. Treść przedmiotowych regulacji prawnych tj. art. 11 c ust. 2 pkt 2 i 11 d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP w okresie występowania zagrożenia tj. art. 11 d ust. 3 oraz określająca możliwy zakres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle organicznym czasie i na ściśle określonym terytorium. Niewątpliwie zaś fakt „występowania zagrożenia” wynika wprost z treści komunikatu OSP, w którym stwierdził „wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej”. W świetle powyższego OSP, w myśl powyższych regulacji prawnych wprowadziła przedmiotowe ograniczenia w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3, zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, zgodnie z treścią art. 11c ust.2 pkt 2 powołanej ustawy wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 roku z informacją o zgłoszonej konieczności wprowadzenia

dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne. Jak już bowiem wskazano, OSP mogło wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust.7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiała uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

W świetle powyższego nieuzasadnione jest wnioskowanie powoda, iż okoliczność nagłego wprowadzenia przez OSP przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w czasie „wystąpienia zagrożenia” tj. na podstawie art. 11d. ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, którego zakres czasowy i terytorialny został określony zgodnie z wymogami art. 11c ust. 2 pkt 2, bez dodatkowego zawiadomienia powoduje zwolnienie powoda z odpowiedzialności, o której mowa w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne. Ponadto, zgodnie z treścią §12 ust. 2. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), komunikaty operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, o których mowa w § 9, wprowadzanych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie (...) (...) o godzinie 7.55 i 19.55 oraz na stronach internetowych operatorów i przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło, które obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach. Z powyższego wynika, iż brak było konieczności indywidualnego powiadomienia powoda o wprowadzonych przez OSP ograniczeniach.

Bezsporny był w niniejszej sprawie sam fakt niedostosowania się przez powoda do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniu 10, 11, 12 sierpnia 2015 roku i przekroczenia przez powoda dopuszczalnego wówczas poboru mocy w łącznej wysokości: 7,4049000 MW w godzinie.

W dalszej kolejności wskazać należy, że powód nie należy do kręgu podmiotów, które w myśl §6 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, podlegają ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami. Zgodnie natomiast z treścią z §8 ust. 1 i 2 wskazanego Rozporządzenia operatorzy opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne. Z treści dokumentów znajdujących się w aktach postępowania administracyjnego (k 10-16, 20, 37) wynika, że wartość mocy bezpiecznej odpowiada treści umowy. Zasadnie zauważył pozwany, iż z treści pisma powoda z dnia 31 maja 2017 (k. 8-9 akt adm.) wynika, iż powód potwierdził otrzymanie planu ograniczeń z dnia 15 lipca 2014 roku mający zastosowanie do niniejszej sprawy (k. 20 akt adm.) i nie kwestionował wskazanych w nim wartości.

Z tego względu, wskazane w planie ograniczeń wartości wynoszące: moc mowna określona została na poziomie 0,53 MW, natomiast moc określona dla 20 stopnia zasilania wynosiła 0,00 MW i wartości te w czasie wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń były dla powoda wiążące. Wskazać tu należy, że powód, który znał proces technologiczny swego zakładu, niedostatecznie współpracował na etapie zawierania przedmiotowej umowy, nie zgłaszając uwag do ustalanych wartości w treści umowy, a następnie do przedstawionego powodowi planu ograniczeń, bądź nie przewidział wcześniej odpowiedniej procedury, której zastosowanie umożliwiłoby powodowi odpowiednie ograniczenie poboru energii w odpowiednim czasie, tj. w dniach 10, 11, 12 sierpnia 2015 roku. Zauważyć tu bowiem należy okoliczność, że wskazywanie wartości minimalnej mocy bezpiecznej, obowiązującej przy 20 stopniu zasilania, determinowane jest treścią § 3 ust. 4 rozporządzenia, tj. nie może powodować w szczególności zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, która to okoliczność ma szczególne znaczenie uwzględniając wskazany w odwołaniu przedmiot działalności powoda – spółdzielni. W piśmie powoda z dnia 31 maja 2017 roku (k. 8-9) wskazywał powód, że jako właściciel nieruchomości prowadzi działalność gospodarczą poprzez wynajmowanie lokali użytkowych, głównie magazynowych i biurowych i jest na podstawie zawartych umów najmu zobowiązany do dostarczania energii elektrycznej dla dużych odbiorców, których działalność opiera się na urządzeniach typu chłodnie, dojrzwalnie, produkcja, przetwarzanie z udziałem maszyn zasilanych energią elektryczną w wymaganych parametrach i ilościach. Wskazał przy tym na rodzaje zagrożeń jakie ograniczenia mogły

spowodować, w tym niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska, stary materialne. Z pisma (...) (k. 37) wynika wprost, że odbiorca nie określił zapotrzebowania na moc w 20 stopniu zasilania, i to odbiorca znający stan swojej infrastruktury jest za to odpowiedzialny. Z powołanego wyżej pisma wynika również, że powód od dnia zawarcia umowy tj. od dnia 1 listopada 2010 roku do dnia 17 listopada 2015 roku nie kwestionował mocy bezpiecznej. Plan ograniczeń, w przypadku wprowadzonych ograniczeń, w odniesieniu do obiektu powoda powinien zatem służyć możliwości dostosowania się do tych ograniczeń, bez powodowania zagrożeń o których mowa w treści § 3 ust. 4 rozporządzenia. Uczynienie temu zadość nie było jednak możliwe bez współpracy ze strony powoda przy ustalaniu wartości umownych, które to zadanie zostało zaniedbane przez powoda. Powyższe wynika przede wszystkim z faktu, że w treści §4 ust.7 umowy (k.12) obie strony, w czyli w tym powód, ustaliły że: „Maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, o którym mowa w §4 ust. 5 i 6 ustala się przy 20 stopniu zasilania na poziomie określonym w Załączniku do umowy”. Ponadto powód oświadczył dalej, że: „(...) ograniczenia takie nie spowodują zagrożenia bezpieczeństwa ludzi oraz uszkodzenie lub zniszczenia obiektów technologicznych.” W treści natomiast § 2, Załącznika (k. 16), obie strony umowy, czyli również powód, ustaliły poziom mocy: „0,00 kW przy 20 stopniu zasilania”. Z powyższego wprost wynika, iż powód znając zapotrzebowania oraz zagrożenia, mimo to, w przypadku wprowadzenia ograniczeń przy 20 stopniu zasilania zobowiązał się do natychmiastowego w istocie zaprzestania poboru energii elektrycznej, czego jednak nie wykonał.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Jak już wyżej wskazano powód nie dostosował się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniu 10, 11, 12 sierpnia 2015 roku przez OSP na podstawie 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, a następnie w drodze Rozporządzenia. Powyższe oznacza, że zaistniała przesłanka do nałożenia na powoda przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kary pieniężnej. Wymierzenie na tej podstawie kary pieniężnej ma charakter obligatoryjny. W związku z tym, uzasadnione było nałożenie na powoda kary według treści art. 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie z jego treścią (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji) wysokość kary pieniężnej nałożonej na powoda nie przekroczyła 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (...).

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Jedną z przesłanek koniecznych do zaistnienia możliwości zastosowania wyżej wymienionej instytucji jest znikomy stopień szkodliwości czynu. Powód zarzucił pozwanemu błędne ustalenia w tej mierze. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 października 2014 r. (III SK 47/13, OSNP 2016, Nr 8, poz. 112) wskazał, że rozstrzygając, czy naruszenie obowiązku ciężącego na przedsiębiorcy można w okolicznościach faktycznych sprawy uznać za czyn o znikomym stopniu szkodliwości, zasadne jest odwołanie się do sposobu weryfikacji tego stopnia wypracowanego w prawie karnym, skoro prawodawca posłużył się w art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne instytucją prawa karnego, z uwagi na represyjny charakter kar pieniężnych przewidzianych w tym przepisie. Zgodnie z art. 115 § 2 k.k. przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu bierze się pod uwagę: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych obowiązków, postać zamiaru, motywację sprawcy oraz rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. W orzecznictwie wskazuje się, że przy ocenie stopnia szkodliwości społecznej czynu, mają decydować wyłącznie okoliczności związane z czynem, a podstawowe znaczenie mają rodzaj i charakter naruszonego przez oskarżonego dobra chronionego prawem, rozmiar wyrządzonej i grożącej szkody oraz zamiar i motywacja sprawcy.

Sąd podziela zdanie Prezesa URE, bowiem w niniejszej sprawie stopień społecznej szkodliwości czynu jest wyższy niż znikomy. W niniejszej sprawie, przy ocenie stopnia szkodliwości czynu Sąd miał na uwadze zakres przekroczenia w dniach 10, 11, 12 sierpnia 2015 roku łącznie o wartości: 7, 2049000 MW w godzinie. Powyższe wynika z faktu, iż powód nie stosując się do wprowadzonych ograniczeń, dokonując przekroczenia w powyższym zakresie, w sposób bezpośredni oddziaływał negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne. Skutkiem takiego działania każdego z odbiorców niestosującego się do wprowadzonych ograniczeń, w tym powoda, może być bowiem wystąpienie

rzeczywistego zagrożenia w pracy całego systemu. Istotna jest też okoliczność, iż przekroczenie poboru energii było rezultatem niedbalstwa jakiego powód dopuścił się na etapie planowania ograniczeń. Powyższe okoliczności świadczą o stopniu szkodliwości czynu powoda wyższym niż znikomy. Z tego względu przyjęcie, że szkodliwość czynu powoda była większa niż znikoma, uniemożliwiało odstąpienie od nałożenia na powoda kary na podstawie powołanego wyżej art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne.

Z treści złożonego przez powoda dokumentu wskazującego rozliczenie przychodów w 2017 roku (jako poprzedzającym rok w którym wydano zaskarżoną decyzję) wynika, iż powód w 2017 roku osiągnął przychód w wysokości (...) zł (k 50 akt adm.). Mając powyższe na względzie oraz treść art. 56 ust.3 cytowanej wyżej ustawy przyjąć należało, iż nałożona na powoda kara w wysokości 21.614,00 zł jest znacznie niższa od limitu określonego treścią art. 56 ust.3 ustawy – Prawo energetyczne. Ponadto zauważenia wymaga okoliczność, iż wysokość kary, jak już wyżej wspomniano jest adekwatna do wysokości dokonanego przez powoda przekroczenia. Wysokość kary pieniężnej stanowi bowiem iloczyn 3000 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającej MW w poszczególnych godzinach doby, po zaokrągleniu w dół pełnych złotych (7, (...) MW x 3000 zł) zwłaszcza, iż wartość mnożnika wynika z tego, iż pozwany wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1500 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 roku), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży elektrycznej w okresie 10-31 sierpnia 2015 roku, którą dla celów represyjnych kary, podwoił z tytułu sankcji. Tak ustalona kara nie przekracza również możliwości płatniczych powoda. Ponadto wskazać należy, iż kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (wyrok TK z dnia 31 marca 2008r., SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Powód w toku niniejszego postępowania nie wykazał, aby nałożona kara zachwiała jego płynność finansową. Zasadnie również pozwany przy wymiarze kary uwzględnił okoliczność, iż powód zastosował się do ograniczeń w pozostałym okresie ich trwania, zawężając zatem podstawę do wymierzania kary wyłącznie do okresu, kiedy naruszenie miało miejsce. Wskazać przy tym należy, iż w konsekwencji kara w nałożonej wysokości, jest relatywnie niska i zarazem adekwatna do zakresu stwierdzonego naruszenia i jego przyczyny, która tkwiła w ewidentnym zaniedbaniu powoda w postaci braku odpowiedniego współdziałania na etapie zawierania umowy a następnie, opracowania planu ograniczeń i ewentualnego braku odpowiedniej procedury, które uniemożliwiłyby zaistnienie przekroczeń poboru energii, wobec ustalonego planu ograniczeń. Należało zatem przyjąć, iż kara w wysokości 21.614,00 zł będzie na tyle odczuwalna dla powoda, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem. Tym samym nieuzasadniony był wniosek powoda zmianę decyzji co do wysokości nałożonej kary, gdyż oprócz adekwatności do zakresu stwierdzonego naruszenia, kara powinna również spełniać swoje cele prewencyjne.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 479⁵³§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265). Na koszty postępowania po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł.

Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska